

Evaluační jako těžiště tvorby veřejné politiky (?)

Marek Havrda

Evaluační ve světle nových příležitostí, 9. 6. 2015

Co funguje?

Ve své profesi i v běžném životě např. jako rodič si klademe tuto otázku.

Odpověď: vzdělání, zkušenosti, zkušenosti druhých... intuice...

Lidé vidí modely tam, kde žádné neexistují (Kahneman, 2011) –
bombardování Londýna

Hledáme kauzální vysvětlení

(menší školy jsou úspěšné, Gates \$1.7 mld)

Výživa: žádná x zdravá (Masaiové)

Vliv naší intervence vs. jiných faktorů (komplexita daného systému)

Výsledky naší snahy, tak vidíme v mlze, pokud vůbec.

Jednovaječná dvojčata

Skutečně funguje naše metoda?

Odborníci, praktici, politici, novináři – *vědí, jak na to*

Úrazy hlavy a steroidy (snižují otok) (Edwards, 2005, Lancet, 365)

Artroskopie kolene, tři řezy vč. odstranění chrupavky (180 veteránů, Talbot, 2000 in Arieli, 2008)

Ohrožená mládež a prohlídka vězení (Scared Straight Programme, 94 % úspěšnost, US, UK)

Peněžní motivace posluchačům kurzů základní gramotnosti (rozdíl 2x, Brooks, 2008)

Pokuty za pozdní vyzvednutí dětí (rozdíl 2x, Gneezy, Rutichini, 2000)

Nedělat „nic“

Naše znalosti jsou omezené

Zabýváme se více *obsahem* sdělení, než informacím o jeho *spolehlivosti* (Khaneman, 2011)

Můžeme s tím vůbec něco dělat?

RCTs jsou nejvhodnějším způsobem ověření, zda daná intervence (politika) funguje (Cabinet Office 2012), doporučeno také v Social experimentation. A methodological guide for policy makers, EK 2011).

Důležitý je kvalitní přehled dostupné literatury, protože neúčinnost mnoha zvažovaných přístupů je často možné zjistit předem na základě studia existujících výzkumů.

Cochrane Database of Systematic Reviews

Campbell Collaboration

Využití RCTs

V medicíně (přes 60 let)

- dnes standard - nejen léky, ale i typy chirurgických zákroků či obvazy
- v počátcích silný odpor lékařů
- big data – nová příležitost (evidence)

V online prostředí - A/B testing

Rozvojová spolupráce – Poor Economics

Problémy RCTs

Etické obavy

Náklady

Náklady NEvyužití RCTs

Nebezpečnější (a dražší) je pravděpodobně příliš vysoká sebedůvěra ve vlastní expertízu

RCTs ale ne(vy)řeší vše – kontext, kvalita implementace, individuální rozdíly

Příležitosti

EU fondy 2014+

projektové financování = natural test beds

early adopters

informační infrastruktura

roll out

Posouzení nejen účinnosti, ale i efektivity

Big Data : Spokane School District – dropout rates:
identifying the risk factors

Jak na to?

(upraveno podle Cabinet Office, 2012)

1. Identifikujte dvě či více intervencí
 2. Definujte přínos a jakým způsobem ho budete měřit
 3. Vyberte experimentální jednotku : jednotlivci, instituce (např. školy), geografické oblasti.
 4. Definujte kolik jednotek je třeba, aby výsledky byly dostatečně robustní
 5. Náhodně přiřadte každé jednotce jednu z intervencí (selection bias!)
 6. Realizujte intervence
 7. Změřte jejich výsledky
 8. Na základě výsledků upravte intervence.
- ... a začněte od bodu 1

Děkuji za pozornost

[linkedin.com/in/marekhavrda](https://www.linkedin.com/in/marekhavrda)